

บทที่ 1

บทนำ

สภาพปัญหา

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยเมื่อ 24 มิถุนายน 2475 ได้ยึดเอาอุดมการณ์และระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยเป็นแนวทางในการกำหนดคติกาและรูปแบบของระบบการเมือง แต่ในทางปฏิบัติแล้วการพัฒนาการเมืองของไทยยังมีลักษณะวนเวียนอยู่ในวัฏจักรเดิม กล่าวคือหลังจากมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญก็มีการเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง มีการเลือกตั้ง มีรัฐสภา ต่อจากนั้นก็มักจะมีวิกฤติการณ์ทางการเมือง ซึ่งก่อให้เกิดการปฏิวัติรัฐประหาร แล้วก็มีการยกเลิกรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ รูปแบบของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเช่นนี้เกิดขึ้นซ้ำ ๆ ซาก ๆ ตลอดระยะเวลา 50 กว่าปี¹

สภาวะการเมืองในประเทศไทยเป็นไปในลักษณะดังกล่าวก็เพราะว่าในประเทศไทยอยู่ภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญที่มาจากที่แท้จริงของอำนาจก็คือกลุ่มข้าราชการชั้นนำฝ่ายทหาร และพลเรือน ซึ่งก็แบ่งออกได้เป็นกลุ่มอนุรักษ์นิยมกับกลุ่มก้าวหน้า² กลุ่มที่กุมอำนาจอยู่เกือบตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ได้แก่ กลุ่มอนุรักษ์นิยม ซึ่งมีกำลังทหารเป็นสำคัญ การเข้าร่วมอยู่ในกลุ่มใดนั้นเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ส่วนตัวมากกว่า เป็น เรื่องของหลักการ การอยู่ได้บังคับบัญชาเป็นปัจจัยชักจูงให้เข้ามาอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เหตุที่กลุ่มข้าราชการกลายเป็นที่มาของอำนาจไม่ใช่ประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เป็นเพราะว่าในสังคมไทยไม่มีชนชั้นอื่นใดที่รวมกันคิด มีพลังแข็งแกร่งที่จะคานอิทธิพลของข้าราชการและเข้ามาสลับเปลี่ยนการใช้อำนาจ

---

¹ ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย. (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530). หน้า 1.

² พงศ์เพ็ญ ศกุนตาภัย. รัฐธรรมนูญและการปกครอง. (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534). หน้า 21.

ฉะนั้นการสร้างเสถียรภาพทางการเมือง ปัญหาสำคัญจึงอยู่ที่การให้ประชาชนมีบทบาททางการเมืองมากขึ้น เช่นการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นต้น เพื่อจะได้เป็นพลังทางการเมืองขึ้นมา มีอำนาจต่อรองกับอำนาจรัฐ แต่ยังมีอุปสรรคอีกมากในการที่ประชาชนจะมีบทบาททางการเมือง อันจะกลายเป็นพลังทางการเมือง ประชาชนชาวไทยยังไม่อยู่ในฐานะที่จะเป็นพลังทางการเมือง ขึ้นมาด้วยเหตุผลหลายประการ ประการแรก ก็คือ ลักษณะการดำเนินการชีวิต เป็นที่ทราบกันดีว่า คนไทยนั้นชอบดำเนินชีวิตอย่างง่าย ๆ เกล็ดระเบียบข้อบังคับถือเอาเอาความสะดวกเป็นใหญ่ ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่มีได้เกี่ยวข้องกับตนโดยตรง ลักษณะการดำเนินชีวิตเช่นนี้ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการก่อตัวของพลังทางการเมือง ทั้งนี้เพราะพลังทางการเมืองจะมีโอกาสก่อตัวขึ้นมาเมื่อชนในสังคมมีความสนใจกับสิ่งรอบ ๆ ตัวจริงจังกับทุกสิ่ง ชอบรวมกันเป็นกลุ่มหรือองค์การเพื่อถกเถียง และแก้ปัญหาเกี่ยวกับส่วนรวม ประการที่สอง โดยประเพณีแล้วคนไทยมีความ โน้มเอียงที่จะเคารพ เชื่อฟังผู้ปกครอง ความคิดที่จะโต้แย้งคัดค้านไม่ค่อยจะมีความคิดเช่นนี้ย่อมไม่ส่งเสริมการพัฒนาของพลังทางการเมือง ทั้งนี้เพราะพลังทางการเมืองก่อตัวขึ้นจากการมีอุดมการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ร่วมกันหรือไม่ก็มาจากความต้องการปกป้องผลประโยชน์ที่มีอยู่ร่วมกัน ประการที่สาม ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบและเนื้อหาของการปกครองแบบประชาธิปไตย ตลอดจนกระบวนการทางการเมือง การปกครอง ผลของการขาดการศึกษาทางการเมืองและเข้าใจทางการเมืองของประชาชนทำให้ประชาชนไม่เข้าใจถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองของประเทศ ผลทำให้ประชาชนเมินเฉยในสิทธิและหน้าที่ ดังนั้นเป้าหมายในการพัฒนาทางการเมืองของไทยอยู่ที่การพัฒนาให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมีจิตใจที่เป็นประชาธิปไตย ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการปกครองด้วย³

---

³ พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทย์. รัฐธรรมนูญและการปกครอง. (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534). หน้า 28-30.

ส่วนในแง่กลุ่มพลังผลักดันและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนส่วนต่าง ๆ ของสังคมต่างกลุ่มต่างคอยถ่วงดุลซึ่งกันและกันเป็นพลังที่คอยตรวจสอบทัศนคติซึ่งกันและกัน⁴ เพื่อป้องกันมิให้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีอำนาจและอิทธิพลมากเกินไปและระดับความคิดความเชื่อ ทัศนคติของกลุ่มต่าง ๆ ในระบบการเมืองที่มีต่อความสำคัญ และบทบาทของกลุ่มต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ยังมีปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือผู้ปกครอง⁵ อุปสรรคสำคัญมาจากกรณีที่ประเทศไทยผู้ปกครองประเทศมุ่งแสวงหาอำนาจ ในลักษณะเป็นอภิสิทธิ์ส่วนตัวอยู่เสมอมา คือมองไปว่าเป็นสิทธิอันชอบของตนที่จะปกครองไม่ว่าจะได้อำนาจและอยู่ในอำนาจด้วยวิธีการใดก็ตาม การเปลี่ยนแปลงการปกครองไม่ได้ทำให้แนวความคิดของผู้ปกครองกับอำนาจได้เปลี่ยนไป ทัศนคติหรือแนวความคิดเช่นนี้เปลี่ยนได้ยาก ตรงที่ผู้ปกครองได้แก่พวกข้าราชการไม่ใช่พวกผู้นำของประชาชนหรือคนของประชาชน เมื่ออำนาจกลายเป็นอภิสิทธิ์ส่วนตัวของชนชั้นหนึ่ง คือชนชั้นผู้ปกครองอำนาจก็ย่อมที่จะตกถึงมือประชาชนได้ยากเว้นเสียแต่จะมีพลังจากภายนอกมาบีบบังคับสำหรับประเทศอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกันคือไม่อาจหลบปัญหาการสร้างรากฐานให้กับอำนาจไปได้ตลอดไป กรณีประเทศไทยการหลบปัญหานี้อยู่ตลอดเวลา ทำให้คนไทยขาดความผูกพันทางจิตใจกับรัฐบาล ซึ่งถ้าไปไว้นานวันย่อมจะทำให้ระบอบคอมมิวนิสต์ มีอุดมการณ์ที่ล่อใจอยู่หลายประการ เช่น สังคมไม่มีชนชั้น ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ ในขณะที่เดียวกันระบอบการปกครองของไทยปัจจุบันยังไม่มีอุดมการณ์ที่แน่วแน่ที่จะผนึกพลังทางความคิดและจิตใจของชนในสังคม เพราะว่าประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบและเนื้อหาของ การปกครองแบบประชาธิปไตย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้าง ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเกิดความขัดแย้งในแง่ผลประโยชน์และอุดมการณ์

---

⁴ ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย. (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530). หน้า 146.

⁵ ลีจิต ธีรเวคิน. การเมืองการปกครองของไทย. (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2519).

ดังนั้น อุดมการณ์ที่ใช้กันอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน คืออุดมการณ์ที่มีความหมายเฉพาะเจาะจงที่ คาร์ล แมนไฮล์ เรียกว่า particular conception of ideology สิ่งนี้เรียกว่าอุดมการณ์ นั้นเป็นเครื่อง ของการต่อสู้ทางการเมือง ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลสองฝ่าย (ชนชั้น เชื้อชาติ ศาสนา เผ่าพันธุ์ ฯลฯ) ที่มุ่งโต้แย้งหลักการเหตุผล ความเชื่อและทัศนคติของฝ่ายตรงข้าม โดยถือว่าอุดมการณ์ของอีก ฝ่ายหนึ่งนั้นมียุทธศาสตร์มาจากผลประโยชน์ของชนกลุ่มนั้น ตามความคิดนี้อุดมการณ์จึงเป็นเพียงสิ่ง ฉาบหน้า หรือภาพลวงตาของสิ่งอื่นซึ่งอำพรางอยู่อันได้แก่ผลประโยชน์ที่ แท้จริงของผู้ยึดถือและ สนับสนุนอุดมการณ์ ซึ่งใช้อุดมการณ์เป็นอุปกรณ์ในการแสวงหาอำนาจเป็นข้ออ้างที่จะทำการกดขี่ กลุ่มอื่นเป็นเครื่องมือในการพิทักษ์ปกป้องผลประโยชน์ของชนชั้นนั้น

อุดมการณ์เป็นเรื่องของความเชื่อ โดยไม่จำเป็นว่าความเชื่อนั้นจะเป็นความเชื่อที่ถูกตั้ง ด้วยเหตุผล หรือ สอดคล้องกับสภาพตามความเป็นจริงเสมอไป แต่ความเชื่อ (belief) โดยทั่วไป อาจไม่มีลักษณะเป็นอุดมการณ์ก็ได้ ความเชื่อที่จะเรียกว่าเป็นอุดมการณ์นั้นจะต้องเป็นระบบ ความคิดที่มีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้⁷

1. ความเชื่อนั้นได้รับการยอมรับร่วมกันในกลุ่มชน
2. ความเชื่อนั้นจะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความสำคัญต่อกลุ่มชน เช่น หลักเกณฑ์ในการ ดำเนินชีวิต
3. ความเชื่อนั้นจะต้องเป็นความเชื่อที่คนหันเข้าหากัน และใช้เป็นแนวทางในการ ประพฤติปฏิบัติตัว และดำเนินชีวิตอย่างสม่ำเสมอและในหลายๆ โอกาส
4. ความเชื่อนั้นต้องมีส่วนช่วยในการยึดเหนี่ยวคนในกลุ่มเข้าไว้ด้วยกัน หรือช่วย สนับสนุน หรือให้คนนำเข้ามาใช้เป็นข้ออ้างในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้

---

⁶ ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์ กับการเมืองไทย. (กรุงเทพฯ : ดวงศิการ์พิมพ์, 2523). หน้า 233.

⁷ John Plamenatz, Ideology. (Pall Mall, 1970). อ้างถึงใน ชัยอนันต์ สมุทวณิช, "ประชาธิปไตยสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ กับการเมืองไทย", หน้า 235.

อุดมการณ์ทางการเมือง เป็นระบบความเชื่อหรือระบบความคิดที่อธิบายถึงบทบาทของคนในสังคม อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม คนกับรัฐ และอธิบายสภาพความเป็นไปทางสังคมว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น สภาพเช่นนั้นพึงปรารถนาหรือไม่ในความเห็นความเชื่อของอุดมการณ์ทางการเมืองนั้นมีว่าอย่างไร ควรมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือไม่ ถ้าเปลี่ยนแปลงจะมีวิธีการอย่างไรและมีการวาดภาพจน์ของสังคมในอนาคตภายหลังจากนำอุดมการณ์นั้น ๆ มาใช้แล้วว่าเป็นไปในวิถีทางใด ดังนั้น อุดมการณ์จึงมีข้อเรียกร้องที่จะให้คนยอมรับเชื่อมั่นศรัทธาเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันในกลุ่มชนที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังที่มุ่งไว้⁸ โดยไม่อาจแยกกระบวนการเมืองออกจากระบบสังคมได้ และไม่อาจแยกอุดมการณ์ทางการเมืองออกจากความเชื่อดั้งเดิม ประเพณีนิยมที่ได้มีการถือปฏิบัติกันมาเป็นเวลาช้านาน หรือความเชื่อทางศาสนาได้

แม้ว่าอุดมการณ์ทางการเมืองจะมีเป้าหมายโดยเฉพาะคือเป้าหมายทางการเมืองแต่ อุดมการณ์ทางการเมืองจะได้รับการยอมรับ และมีอิทธิพลมากน้อยเพียงใดในสังคมหนึ่ง ๆ นั้นย่อมขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางสังคมดังกล่าว

ในสังคมที่มีวิวัฒนาการอันยืดยาว มีวัฒนธรรมหลักซึ่งมีเอกภาพ มีประชาชนที่ไม่มี ความแตกต่างทางด้านภาษา หรือเชื้อชาติมากนัก มีศาสนาและระบบความเชื่อหลักซึ่งครอบคลุมชีวิตของคนในสังคมส่วนใหญ่มาเป็นเวลาช้านานและมีความต่อเนื่อง โดยไม่ได้ถูกล้มล้างไปหรือถูก กระทบกระเทือนจากอำนาจภายนอก (การตกเป็นอาณานิคม) หรือจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วและกระทันหัน สังคมประเภทนี้จะได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมดั้งเดิมและระบบ

---

⁸ ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์ กับการเมืองไทย. (กรุงเทพฯ : ดวงดีการพิมพ์, 2523). หน้า 236.

ความเชื่อจากศาสนาต่างกันเกือบจะแยกไม่ออกว่าอุดมการณ์ทางการเมืองกับอุดมการณ์ทางสังคม (ศาสนา ระบบความเชื่อทั่ว ๆ ไป) มีลักษณะแตกต่างกันตรงไหน ความเชื่อทางศาสนาเข้าไปแทรกซ้อนความคิดของคนที่มีต่อโลกและชีวิต และคนในสังคมอาจอธิบายสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมือง โดยใช้ความคิดความเชื่อทางศาสนาเป็นเครื่องอธิบายแทนที่จะใช้ความคิดทางการเมือง⁹

ในขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบการเมืองเป็นแบบประชาธิปไตย อุดมการณ์หรือวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยยังไม่เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นแต่เฉพาะกลุ่มคนกลุ่มเล็กที่จำกัดมิได้แพร่ขยายไปยังทุกส่วนของสังคม

อาจกล่าวได้ว่าอุดมการณ์ประชาธิปไตยประสบความสำเร็จในการแพร่ขยาย อุดมการณ์ประชาธิปไตยยังไม่ได้ฝังรากลงในสังคมไทย ความคิด - ความเชื่อแบบดั้งเดิมที่ยังรากลึกไม่ได้ถูกกระทบกระเทือนยังคงมีความต่อเนื่อง ในขณะที่รูปแบบการปกครองใหม่ขาดความต่อเนื่อง การรับเอา “ประชาธิปไตย”¹⁰ เข้ามาในสังคมไทยนับแต่ปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมาอย่างเป็นทางการ จึงเป็นการรับเอามาเฉพาะรูปแบบวิธีการทางการเมือง แต่โลกทัศน์และวิถีชีวิตของคนในสังคมยังคงถูกอิทธิพลของระบบศักดินา ซึ่งแม้ว่าจะถูกล้มล้างไปแล้วในทางนิตินัยก็ตาม แต่ในทางพฤตินัยยังเป็นแนวความคิดและระบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคล และความคิดของคนของคนที่มีต่อรัฐแทรกซ้อนอยู่ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่ารูปแบบและวิธีการที่ถูกนำมาใช้ในบางสมัยขาดแนวความคิด และวิถีชีวิตที่เป็นประชาธิปไตยเป็นพื้นฐาน

⁹ William Hinton, Fanshen, *A Documentary of Revolution in a Chinese Village*.

(Penguin Books, 1966). อ้างถึงใน ชัยอนันต์ สมุทวณิช, “ประชาธิปไตยสังคมนิยมคอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย”, หน้า 236.

¹⁰ ชัยอนันต์ สมุทวณิช. *อุดมการณ์ทางการเมือง*. (พระนคร : สำนักพิมพ์เศสตีลไทย, 2517).

ความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475 ซึ่งเป็นสมัยที่รับเอาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยมาใช้จนถึงปัจจุบันประสบความสำเร็จล้มเหลวในการสร้างสถาบันทางการเมืองที่มั่นคงอำนาจรัฐ ตกอยู่ในมือคนกลุ่มน้อยที่แสวงหาผลประโยชน์เฉพาะกลุ่ม และไม่ปล่อยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง การปกครองขาดอุดมการณ์ทางการเมืองที่มีเป้าหมายและวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับประชาธิปไตย แต่ระบบการปกครองตลอดจนการใช้อำนาจทางการเมืองได้รับการรักษาไว้ได้เป็นเวลานาน เพราะอิทธิพลของวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อแบบดั้งเดิม ซึ่งทำให้คนในสังคมเกรงกลัวอำนาจ ขาดการรวมกลุ่ม และอุดมการณ์ร่วมกัน แต่ก็ยังมีได้ถูกกระเทือนหรือ เปลี่ยนแปลงไปในหมู่ชนส่วนใหญ่ในสังคม ดังนั้นในกรณีที่มีการล้มล้างประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นรูปแบบทางการเมืองจึงไม่เกิดปฏิกิริยาในหมู่ประชาชนส่วนใหญ่มากนัก แต่สภาพในช่วงก่อน 6 ตุลาคม 2519 นั้นเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมมาก ในด้านการเมืองมีความตื่นตัวทางการเมืองโดยการเรียกร้องทางการเมือง มีการรวมกลุ่มต่าง ๆ และสภาวะพลวัตที่มีอยู่ทั่วไปคลอบคลุมกับปัญหาต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและสังคม มีความขัดแย้งต่างๆ ทั้งในแง่ผลประโยชน์ อำนาจทางการเมือง และอุดมการณ์ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกกรณีศึกษาอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน ตั้งแต่ก่อน 6 ตุลาคม 2519 และปี 2539 มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงหรือไม่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อทราบถึงพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน ในช่วงก่อน 6 ตุลาคม 2519 และปี 2539 ว่าเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

สมมุติฐานของการศึกษา

ความสำคัญของอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน ในปี 2539 มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงลดลงจากการเปรียบเทียบในช่วงก่อน 6 ตุลาคม 2519

ขอบเขต ข้อย้ำกัด และวิธีการศึกษา

1. การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive and analytical method) ดังนั้นในการเก็บข้อมูลจะเป็นไปในรูปการศึกษาเชิงเอกสาร (documentary research) ที่เกี่ยวข้องกับลูกเสือชาวบ้าน และเก็บข้อมูลจากหนังสือวิชาการ วารสาร หนังสือพิมพ์รายวัน วารสารรายสัปดาห์ วิทยานิพนธ์ มาวิเคราะห์ร่วมกัน และส่วนของการศึกษาการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญของลูกเสือชาวบ้าน (focus interview) เช่น ผู้นำลูกเสือชาวบ้าน เฮอร์ณัญญิก เป็นต้น รวมถึงการออกแบบสอบถามกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน และการเข้าร่วมสังเกตการณ์ (participant observation) ในการชุมนุมลูกเสือชาวบ้านและกิจกรรมลูกเสือชาวบ้านที่มีต่อสาธารณชนต่าง ๆ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณชน หลักสูตรการฝึกอบรม และกิจกรรมต่าง ๆ ในช่วงก่อน 6 ตุลาคม 2519 และในปี 2539 การสัมภาษณ์ และสังเกตการณ์ ถือเป็นข้อมูลคืบชั้นปฐมภูมิเบื้องต้นอย่างหนึ่ง

2. การศึกษาครั้งนี้ วิเคราะห์อุดมการณ์ทางการเมืองของลูกเสือชาวบ้านในช่วงก่อน 6 ตุลาคม และในปี 2539

3. การศึกษานี้ใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการเข้าร่วมสังเกตการณ์ลูกเสือชาวบ้าน อาจจะทำให้ข้อมูลที่ไม่ละเอียดในช่วง 6 ตุลาคม 2519 ผู้ศึกษาจะต้องระมัดระวังในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน ในช่วงก่อน 6 ตุลาคม 2519 และปี 2539 ว่ามีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

2. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็น ความเชื่อ และทัศนคติกลุ่มลูกเสือชาวบ้านต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองว่าแนวโน้มในอดีตและปัจจุบันเป็นอย่างไร

3. ทำให้ทราบถึงภาวะการมีผู้นำและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีผลอย่างไรต่ออุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มลูกเสือชาวบ้านในช่วงก่อน 6 ตุลาคม 2519 และปี 2539

4. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มลูกเสือชาวบ้านซึ่งเป็นกลุ่มผลประโยชน์กลุ่มหนึ่งมีการรวมตัวกันขึ้นมาจากการมีอุดมการณ์ในทางการเมืองร่วมกัน

คำนิยามศัพท์

อุดมการณ์ทางการเมือง หมายถึง ระบบความเชื่อหรือระบบความคิดที่อธิบายถึงบทบาทของคนในสังคม อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม คนกับรัฐ และอธิบายสภาพความเป็นไปทางสังคมว่าเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

ลูกเสือชาวบ้าน หมายถึง ประชาชนที่ได้รับการฝึกอบรมให้รู้จักการพัฒนาตนเองมีความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และรู้สึกเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

การนำเสนอผลการศึกษา

ในการเสนอการวิจัยเรื่องนี้จะแบ่งส่วนสำคัญออกเป็น 5 บท ดังนี้คือ

บทที่ 1 เป็นบทนำซึ่งจะได้กล่าวถึง สภาพปัญหา ความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษา สมมุติฐานการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา วิธีการ ขอบเขตและข้อจำกัดในการศึกษา คำนิยามศัพท์ และการเสนอผลการศึกษา

บทที่ 2 เป็นส่วนของแนวความคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา โดยจะกล่าวถึงแนวความคิดอุดมการณ์ ทฤษฎีอุดมการณ์ทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และพฤติกรรมทางการเมือง

บทที่ 3 อุดมการณ์และแนวความคิดทางการเมืองของกลุ่มลูกเสือชาวบ้านในช่วงก่อน 6 ตุลาคม 2519 และปี 2539

บทที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มลูกเสือชาวบ้านในช่วงก่อน 6 ตุลาคม 2519 และปี 2539

บทที่ 5 บทสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ